

Z TYGODNIA.

Od San-Remo do Kijowa.

Sytuacja polityczna Europy stoi niewątpliwie pod sugestią jednego donimującego wrażenia: pogrom bolszewików przez armię polską na południowym froncie, uwieńczony zajęciem Kijowa. Pozornie zdawałoby się, że prasa zagraniczna stosownie do swego zabarwienia politycznego, z mniejszym, lub większym tylko entuzjazmem wyrażała się o sukcesach polskiego oręża, poświęciwszy temu zagadnieniu jeden, lub dwa artykuły wstępne.

Ale klęska armii sowieckiej jest zdarzeniem niewątpliwie decydującym w orientacji polityków koalicji. Już zgadzano się z myślą pokojowej wymiany towarów, a następnie i może komplimentów dyplomatycznych z oligarchią despotów bolszewickich, już pozwolono delegatom sowieckim z wyjątkiem Litwinowa, przybyć do Londynu, zdawało się, że pokój z Bolszewią ante portas, że tylko jedna, osamotniona Polska, w obronnej defensywie chce staczać „imperjalistyczne”, jak koniecznie chce „Humanite”, czy „Daily Herald”, organy lewicy koalicyjnych państw, Don-Kiszotowe boje z carami czerwonej Rosji. Wszystko w Europie zdawało się zmierzać do pokoju z sowietami. Sytuacja wewnętrzna Włoch kazała Nittiemu propagować ideę bezwzględnego porozumienia i z Rosją i z Niemcami, by ratować owocami pokoju gorzkie wyniki powojennych deficytów, które nie na żarty gnębią i rewoltują wyczerpane ekonomicznie skarby.

Lloyd George zyskując sprzymierzeńca w Nittim, przeciwstawiał się osamotnionej Francji

i dążył do rewizji traktatu wersalskiego, oraz do pacyfikacji całej Europy w myśl idei panów Keynesów, że wojna tak zrujnowała równowagę ekonomiczną Europy iż tylko przy pomocy wytwórczości niemieckiej i surowców rosyjskich może być mowa o odbudowie Europy.

W prawdzie konferencja w Spaa, miała być tylko dalszym ciągiem ważnych konferencji w San Remo, na których przecież sukces odniósł premier francuski Millerand, ale już sam fakt zaproszenia Niemców do obrad przy zielonym stole, stwarzał nową platformę pod niedaleki koncert koalicji ze współudziałem w koncercie i znienawidzonych i izolowanych Niemiec.

* * *

Aż oto przyszła piorunująca ofensywa. Przełom w samym centrum frontu, pospieszny marsz nad Dniepr, miljarady zdobyczy, dziesiątki tysięcy jeńców, pogrom 12-ej i dwu sąsiednich armii.

I oto sytuacja w Europie zmienia się zasadniczo. Anglia okazuje rzetelne zainteresowanie dla siły militarnej Polski, Francja składa hołd wielkim czynom marszałka Piłsudskiego, nasze walory mocarstwowe idą na międzynarodowym rynku wspaniale w górę.

Polska powraca do tradycyjnych linii swej wielkiej, nowoczesnej polityki federacji i unii narodów, grupować jedynie wokół siebie organizmy słabsze, wzmacniając ją swem chlebem ramieniem.

I cóż w takim momencie znaczy zmiana gabinetu we Włoszech i ustąpienie Nittiego, czym jest przesunięcie terminu konferencji w Spaa, lub przedłożony Turcji traktat pokoju,

*

*

*

POLSKA.

□ Według informacji prasy angielskiej, Finlandja, Estonja, Łotwa, Ukraina i Rumunja utworzyć mają związek państw kresowych, pod przewodnictwem Polski, który rozpocząć ma wielką ofensywę przeciw bolszewikom. Obecna kontrofensywa polska jest tylko — zdaniem tegoż źródła — wstępem do akcji zbiorowej na jak najszerzą skalę.

□ Jak donoszą dobrze poinformowane źródła, Niemcy na G. Śląsku przygotowują tajną okupację, wysyłając tam broń, zapasy wojenne i uzbrojonych żołnierzy, przebranych po cywilnemu. Przesyłki odbywają się pod pozorem przewozu żywności w zamkniętych wagonach, na co niemieckie urzędy kolejowe tendencyjnie patrzą przez szpary. Prócz tego grupy bojowców niemieckich przechodzą granicę niemiecko-śląską, grupując się w okolicy Opola i Kluczborka. Skutkiem tego konieczną jest interwencja mocarstw, ponieważ komisja ententy jest niewystarczająca.

□ Zamiast utworzenia Senatu, jako izby wyższej w stosunku do Sejmu, czemu przeciwna jest znaczna liczba posłów, powstał projekt utworzenia w Polsce nowego ciała p. n. „Straż praw”, której skład, formę, zakres działania, ilość i t. d. ustanowić ma Sejm.

□ Sejm zawiesił swe czynności od 19 do 28 maja z powodu Świąt Zielonych. Marszałek Sejmu, żegnając posłów, zalecił im, aby podczas wakacji roztaczali pilną propagandę w celu uzyskania jaknajwiększego udziału w pożyczce państwowej.

□ W Cieszyńskim trwają nadal gwałty czeskie, napady na zgromadzenia polskie, na co komisja ententy pod wodzą hr. Manneville'a, spogląda nietylko obojętnie, ale trzymać się zdaje stronę Czechów. Skutkiem tego sejm warszawski złożył deklarację z protestem.

□ Termin plebiscytu na Górnym Śląsku i w Prusach Wschodnich ma być przedłużony.

□ 400 aeroplanów bojowych otrzymać ma armia polska od Włoch.

□ Podsekretarz st. p. Dąbrowski zwiedzał Gdańsk i tamtejsze polskie urządzenia portowe, przyczem przekonano się, że akcja wyładunkowa odbywa się prawidłowo.

□ Minister aprowizacji p. Śliwiński, udał się w podróż objazdową do Małopolski i na tereny plebiscytowe, aby tam zbadać warunki żywnościowe.

□ Poseł Rzpłitej w Grecji p. Aug. Zaleski, udał się na objęcie urzędu do Aten.

□ Nowe linje kolejowe na Pomorzu projektuje rząd polski. Jedną: Puck-Hela, celem ułatwienia komunikacji dla letników na wybrzeże Bałtyku; drugą: Tuchola—Czersk—Kościerzyna, a więc łączącą wybrzeże z centrum Kaszub.

□ Straszna katastrofa kolejowa zdarzyła się pod Jarosławiem w Małopolsce wschodniej. Skutkiem najeżdżania pośpiesznego pociągu osobowego, zdążającego ze Lwowa do Krakowa na pociąg towarowy, maszyna i 5 wagonów osobowych zostało strzaskanych, 14 osób poniosło śmierć na miejscu, a około 60 odniosło rany. Przyczyna: niedostrzeżenie sygnału przez budnika z powodu gęstej mgły.

□ Kinematografy w Warszawie ogłaszają, że z dn. 20 b. m., zamykają przedstawienia z powodu nowego 100 procentowego podatku, nałożonego na nie od tego terminu.

□ Dwie wielkie obławy na dezertów wojskowych zarządzone w Warszawie i całym państwie z ramienia ministerjum wojny. Schwytano w samej Warszawie około 800 osób, uchylających się od służby wojskowej.

□ Za 36 napadów bandyckich stracono dn. 19 maja w cytadeli warszawskiej 4 bandytów: Leona i Piotra Grochowskich, Bol. Pardela i Wład. Brzozowskiego.

ZAGRANICA.

□ Niemcy wytyżają wszystkie siły, aby sparaliżować akcję polską, idącą tryumfalnie naprzód, celem umocnienia i ugruntowania państwa. Jak donoszą pisma wiedeńskie, tworzą się w Prusach oddziały złożone z jeńców rosyjskich, które mają być przewiezione przez Czechy-Słowację i Rumunję na Ukrainę i tam połączyć się z gen. Wranglem, operującym pod hasłem zabrania Polsce Wołynia i Galicji wschodniej. Te same źródła twierdzą, że na Śląsku, w pobliżu Herbow, stoją 4 dywizje niemieckie, aby w danym razie przeciąć połączenie kolejowe z Warszawy do Krakowa. Równocześnie agituja Niemcy przeciw Polsce na Litwie.

□ Lordowie angielscy Cecil i Curson polemizują ze sobą w sprawie kontrofensywy polskiej na Ukrainie. Lord Cecil jest przeciwny akcji polskiej, a lord Curson odpowiedział mu, że kontrofensywa polska wpływała z absolutnej konieczności wobec widocznego zamiaru bolszewików wtargnięcia w granice Polski i podstępного przygotowywania do tego sił

który usuwa niemal w zupełność państwo osmańskie z Europy, zostawiając mu jedynie Konstantynopol z sześćdziesięcio-kilometrową osłoną Tracji.

Cała uwaga europejskich dyplomatów skupiła się dziś wokół problemu, czyby nie można wreszcie sprowadzić ładu w Rosji przez nową zbiorową akcję militarną państw „ościennej” Rosji.

I oto dochodzą wieści o planie nowej, wielkiej akcji zbiorowej przeciw rządowi sowieckim. I równocześnie serdeczności między Anglią, a sowietami ustają, państwa prowadzące rokowania z bolszewikami okazują powściągliwość w zakończeniu pertraktacji, a równocześnie donoszą do pism francuskich w Sztokholmie, że państwa nadbałtyckie: Estonja i Finlandja skłonne są zawrzeć potężny sojusz militarny z Polską i Rumunją, tworząc w ten sposób kordon obronny od Bałtyku po Morze Czarne, przeciw Rosji i sojuszowi niemiecko-rosyjskiemu.

A gdy równocześnie do sojuszu tego wchodzi Ukraina i ewentualnie Łotwa, okazuje się, że Polska staje się na pograniczu Wschodu wielkim ośrodkiem, wokół którego skupiają się wszystkie narody powstałe na rubieżach dawnej carskiej Rosji. A ten problem wschodni i jego rozwiązanie wybijają się dziś na plan pierwszy. Dojrzuje już bowiem przekonanie w Europie, że raz z imperjum Leninów i Trockich należałoby skończyć dla dobra całego świata. A w wykonaniu tych zamysłów Polsce zwycięskiej, Polsce wyzwolającej całą Ukrainę, przypada w każdym razie rola pierwszorzędna.

D-r. A. Brzeg.

bojowych, maskowanych fałszywymi propozycjami pokojowymi.

□ Prasa wiedeńska przyznaje, że dzięki zwycięstwu pochodowi wojsk polskich. 25 tysięcy jeńców z b. Austro-Węgier zostało uwolnionych z rąk bolszewików.

□ Rząd francuski dokonywa licznych aresztowań z pomiędzy członków partii komunistycznej, należących do tajnej Ligi Bolszewickiej, obwiniając ich wprost o niebezpieczne knowania na szkodę państwa i porządku społecznego.

□ Wojska francuskie wraz z belgijskimi opuściły Frankfurt i niemieckie miasta po prawej stronie Renu, ponieważ okazało się, że Niemcy rzeczywiście wycofały z okęgów kopalnianych swe siły zbrojne, wysłane tam pod pozorem straży bezpieczeństwa. Ewakuacja odbyła się prawidłowo i bez wypadku.

□ Niemcy zapłacą 90 miliardów franków w złocie mocarstwom ententy, jako kontrybucja i odszkodowanie wojenne.

□ Zgromadzenie Ligi Narodów odbyć się ma w Brukseli we wrześniu.

□ Szwajcaria przystąpiła do Ligi Narodów na mocy uchwały dokonanej przez głosowanie ludowe. W głosowaniu wzięło udział przeszło 734 tysięcy ludzi (na 960 tys. uprawnionych), z których 413.294 głosowało za przystąpieniem, a 221.104 przeciw.

□ Angielska partja pracy oświadczyła się przeciw polityce premjera wielko-brytyjskiego Lloyd-George'a i zapowiedziała kampanję przeciw niemu.

□ Urzędowe źródło włoskie przeczy stanowczo, jakoby w Rzymie znajdował się przedstawiciel bolszewickiego rządu Sowietów.

□ Durazzo, ważny port adriatycki, a będący przedmiotem sporu pomiędzy Grecją, Jugosłowianami, Albanją i Włochami, zajęli Włosi, jako krok represyjny za zamordowanie kilku żołnierzy włoskich przez bandy jugosłowiańskie.

□ Oskarżonych generałów francuskich o oddanie Niemcom w r. 1914, twierdzy Maubeuge w półn. Francji, wojenny sąd francuski uwolnił od odpowiedzialności.

□ Angielska delegacja robotnicza przybyła do Petersburga.

□ Wielki wezyr turecki zastrzelony został we własnym mieszkaniu przez policjanta.

□ Bezrobocia we Francji zostały w znacznej części skończone.